

Trygheds vandring

- vejledning til tryggere boligområder

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

Det Kriminalpræventive Råd

Odinsvej 19, 2.
2600 Glostrup
45 15 36 50
dkr@dkr.dk
www.dkr.dk

Fotos:

© Michael Daugaard
© Michael Varming
© Karsten Nielsen
© Ulla Skov
© Ruko

DKR.nr: 10-401-0377

ISBN: 978-87-88789-95-9

Tryk: Prinfo Køge

Oplag: 15.000

Tryghedsvandring

En tryghedsvandring er en metode til at skabe et bedre lokalmiljø. På vandringen går man en tur rundt i boligområdet for at finde utrygge steder, der kan forbedres.

Metoden tager udgangspunkt i den viden, som beboere og folk, som arbejder i området har, fordi de har det største kendskab til de lokale forhold.

Tryghedsvandring kan sammenlignes med "markvandring" eller eftersyn, hvor man kigger efter skader og slidtage på bygninger, udearealer samt vej- og stianlæg. Tryghedsvandringerne har fokus på de særlige forhold, der skaber utryghed. Det kan være steder med dårlig belysning og dårlige oversigtsforhold, eller områder med graffiti og hærværk.

På tryghedsvandring kigger man også efter steder, der er behagelige at færdes i, og hvor folk føler sig trygge. De kan inspirere til forbedringer.

Hvorfor tryghedsvandring?

Hvis man gør områderne mere indbydende og skaber gode faciliteter og oversigtsforhold, vil folk have mere lyst til at færdes i området. Det gør det sværere at begå kriminalitet, fordi der er større risiko for at blive opdaget, når der ikke er mennesketomt. Et velholdt område giver også et signal om, at nogen tager ansvar, og at kriminalitet ikke accepteres.

Forudsætning

Hvis man vil bruge tryghedsvandring som metode, er det en forudsætning, at der er vilje til at gennemføre de ændringer, der aftales. De ansvarlige for vandringerne skal have kompetence til at beslutte, hvilke ændringer, der skal foretages og tage ansvar for, at de udføres.

Hvem skal med?

I almene boligafdelinger kan afdelingens inspektør, ejendomsmeesteren og repræsentanter fra afdelingsbestyrelsen fx deltage. Interesserede beboere inviteres med, da de kan bidrage med nyttige informationer om, hvordan de oplever området. Repræsentanter fra kommunens tekniske forvaltning bør inviteres med, hvis I også vil kigge på områder, som kommunen er ansvarlig for.

Deltagerne må gerne have forskellig alder, baggrund, køn og evt. handicap. I områder med ejerlejligheder, andelsboliger og parcelhuse kan repræsentanter for ejerne samt eventuelle ansatte deltage.

Tryghedsvandring skaber ikke blot større tryghed. De forbedringer, der kommer i forlængelse af vandringerne, vil i ofte have en indvirkning på kriminaliteten i området.

Oversigtsforholdene på stierne er noget af det, I kan kigge på.

Forbered vandringer

- Planlæg vandringer i både lys og mørke. Det samme sted opfattes forskelligt om dagen og om natten.
- Det er godt både at gå de steder, beboerne bruger mest, og steder, hvor de normalt ikke færdes. Det er også en god ide at inddrage offentlige områder, der grænser op til boligområdet, fx stier og veje til busstoppesteder, skoler, institutioner og indkøbscentre.
- Afgræns vandringer geografisk på et kort, som uddeles til alle deltagere. Vandringerne skal højst være på 1-2 km, da der vil være mange stop undervejs.
- Det lokale politi kan måske oplyse om antallet og arten af anmeldte forbrydelser i området – samt hvilke dele af boligområdet, der især er udsat. Politiet kan evt. deltage i vandringerne.
- Husk kamera, så I kan tage billeder af de steder, I taler om undervejs.

Vælg en person, der skriver alt ned undervejs

Husk at notere:

- Tid, sted og deltagere.
- Ruten.
- Samtalerne om området. Hvad blev der sagt før, under og efter vandringerne?
- Synspunkter og forslag. Lav en liste over de steder, hvor noget skal forbedres.
- Navne, tlf. og mailadresser på kontaktpersoner.

Hvad skal I kigge efter?

Start med at lade deltagerne præsentere sig selv og hold et kort oplæg om vandringerne, hvordan vandringerne følges op og lidt om området og dets historie.

Hvis politiet har givet jer oplysninger om særlige steder med kriminalitet, kan I kigge på disse steder. Kan det fysiske miljø have haft en betydning? Anmeldte forbrydelser og beboernes oplevelse af trykthed behøver ikke hænge sammen. Snak om det.

På turen er det vigtigt, at I mærker efter og prøver at huske, hvordan det er at færdes alene de forskellige steder på forskellige tidspunkter af døgnet. Tal om fornemmelsen med de andre deltagere. Hvordan og hvorfor opstår fornemmelsen af trykthed og utrykthed? Husk at alder, køn og personlige erfaringer gør oplevelsen forskellig. Udnyt det, så jeres vurderinger i så høj grad som muligt kommer til at afspejle beboernes forskellighed.

Kig på disse forhold

Mennesketomt eller befolket område

Når der er liv og mennesker i et område, så vil en gerningsmand have svært ved at begå kriminalitet, fordi risikoen for at blive opdaget er for stor. Fællesarealer, som folk har lyst til at bruge, har en betydning for trygheden og kriminalitetsniveauet. Har I attraktive udearealer, legepladser og grønne områder, som beboerne bruger? Hvad gør dem gode – og er der steder, beboerne ikke har lyst til at være?

Selv om der er legeredskaber og bænke, er det ikke sikkert, at det indbyder til hygge og leg. På det nederste billede er pladsen gjort spændende og kan bruges af forskellige aldersgrupper samtidig.

Rod eller orden

Folk føler sig utrygge på steder med uorden og hærværk. Det giver også gerningsmanden en forestilling om, at han kan begå kriminalitet, uden at nogen reagerer.

- Er jeres område vedligeholdt og pænt?
- Er der affald på fællesarealer og uorden i opgangene?
- Er cykelparkeringen rodet?
- Er legeredskaberne ødelagt?
- Overholdes ordensreglerne?

Her kan cykelparkeringen ses fra lejlighederne.

Cykler, der er ødelagte eller smidt tilfældigt giver et indtryk af, at ingen holder øje eller tager ansvar for området.

Uorden skaber utryghed.

Affaldscontainerne har fået en god placering. Skuret kan overskues fra lejlighederne og er åbent, så man kan se ind og ud.

Skummelt eller oplyst

Belysningen spiller en vigtig rolle, både ude og inde. Hvordan er belysningen hos jer? Stærk belysning i et boligområde og på stier er ingen garanti for, at folk føler sig trygge. Belysningen skal være varm og rar at færdes i, så folk føler sig trygge.

En god belysning oplyser omgivelserne uden at blænde, og er mest tryghedsskabende, når man kan se konturerne og ansigts-trækkene på en person på god afstand.

Samme sti dag og aften. Opdelingen og belysningen af stien er god, fordi der er gode oversigtsforhold både for fodgængere og cyklister. Området er åbent og belysningen blænder ikke.

Bedre lys i tunnelen og på trappeopgangen kunne skabe mere tryghed.

Belysning kan bruges på mange måder. Her er pladsen gjort indbydende med farvet lys på træerne og nedfældede lamper i brostensbelægningen.

Anonymt eller personligt

Hvis beboerne har mulighed for at sætte deres præg på området, får de en større ansvarsfølelse og tilhørsforhold til stedet. Det betyder, at de også vil være med til at passe på området. Indgangspartier kan fx gøres mere private ved at beboerne får indflydelse på udsmykningen og beplantningen. Det er også en god ide at inddrage beboerne i beslutninger om ændringer af fællesarealer og fælleshuse. Deres mening om, hvordan fællesfaciliteterne skal indrettes og hvad de skal bruges til, er vigtig for ejerskabsfølelsen.

Et anonymt indgangsparti indbyder ikke til, at beboerne føler et ansvar for bebyggelsen.

Her er forarealerne gjort personlige og hyggelige, og en gerningsmand vil føle, at han bevæger sig ind på privat område allerede ved havelågen.

Skjulesteder eller overblik

Områder med dårlige oversigtsforhold er som regel mere plaget af kriminalitet end områder, folk naturligt kan holde øje med.

Kældergange og stier med blinde vinkler, eller parkeringspladser, som ikke kan ses fra ejendommene, kan være utrygge. Nogle steder kan I måske beskære en busk eller flytte et plankeværk for at give bedre indsyn. Udover at det skaber større tryghed, forebygger det også kriminelle handlinger, fordi en gerningsmand har større risiko for at blive opdaget.

Her har man ikke overblik over, hvem der færdes på stien.

På jeres vandring kan I lægge mærke til, om der er kældergange, stier og opgange, som har blinde vinkler og skjulesteder. Måske kan nogle af stederne gøres mere trygge med få ændringer.

Let eller besværlig indtrængen

God sikring af døre og vinduer holder indbrudstyve ude. Kig på, om låsene er af en god kvalitet, og om hoveddøre, vinduer og altandøre er solide og kan modstå indbrudsforsøg.

Er der fremspring på husfacader eller planter, som en indbrudstyv kan klatre op ad?

Har I elektronisk adgangskontrol som fx dørtelefoner eller nøglekort, som kan holde uvedkommende ude?

Her er postkasserne sat udenfor opgangen, som også har dørtelefon.

To gode låse på hoveddøren kan holde indbrudstyve ude. Kig efter, om vinduerne særligt i stueetagen kan modstå indbrud.

Områder, der grænser op til

Kig på, hvordan området fungerer som helhed. Har I trafikforhold eller adgangsveje, der giver problemer? Det kan fx være dårligt belyste busstoppesteder eller tilgroede, skumle stier. Er adgangsvejene til boligområdet overskuelige, og er der god skiltning, der gør det let at finde rundt? Kan man komme rundt med hjælpemidler, fx kørestol.

Busstoppestedet er mørkt og skjult af buske og derfor ikke særligt behageligt at stå ved om aftenen.

God skiltning kan være en hjælp for besøgende.

Stien ind til bebyggelsen er tilgroet og dårligt belyst.

Efter vandringen

Slut vandringen med et kort møde, hvor I snakker om, hvad I har oplevet. Deltagerne opsummerer deres indtryk og udpeger, hvilke steder, der fungerer og hvilke steder, der kan forbedres. Det kan også være en ide at vurdere, om de interne ordensregler er dækkende, enkle og forståelige – og om de administreres efter hensigten.

Efter vandringen skal notaterne renskrives. De opgaver, der viser sig, skal fordeles. Måske er der frivillige i området, der vil påtage sig nogle af opgaverne. Andre kan udføres af ejendomsadministrationen, ejeren, ejerforeningen, lejerforeningen eller dén organisation, der er relevant for jer. Hvis der er forhold udenfor boligområdet, som I vil arbejde med, kan det fx være kommunens tekniske forvaltning eller ejere af naboejendomme, I skal kontakte, hvis de ikke har deltaget i vandringen.

Efter nogle måneder er det en god ide med en opfølgning. Hvor langt er I nået med at realisere forbedringer? Skal der evt. hurtigt gennemføres en ny tryghedsvandring?

Det videre forløb

Tryghedsvandringer kan gennemføres i alle områder, i lys og mørke og med jævne mellemrum.

Hvis I dokumenterer vandringerne både på kort, i referater og med billeder, er det lettere at følge arbejdet op. En fotodokumentation kan være til stor gavn, da den kan vise forbedringerne af området år for år.

Information

Det er godt, hvis resultaterne af vandringerne kan vises på forskellige måder. Måske er der en hjemmeside, I kan lægge billeder og beskrivelser på, eller et beboerblad det kan vises i. Den lokale avis er måske også interesseret i at bringe noget.

Husk at skrive de ting ned, der er pæne, behagelige og trygge. Oplysningerne kan bruges, når I skal forandre de steder, der ikke fungerer så godt.

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

Det Kriminalpræventive Råd
Odinsvej 19
2600 Glostrup
Tlf. 45 15 36 50

dkr@dkr.dk
www.dkr.dk